

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Ministerredegørelse til beretning om transaktionsomkostninger ved udbud i staten

Jeg fremsender hermed min redegørelse til beretning 18/2018 om transaktionsomkostninger ved udbud i staten. Redegørelsen omhandler de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen har givet anledning til.

Statsrevisorerne finder på baggrund af Rigsrevisionens undersøgelse, *”at ministerierne bør styrke indsatsen for at minimere transaktionsomkostningerne, når de gennemfører udbud, da det vil medføre besparelser for både staten og den private sektor. Statsrevisorerne skal pege på, at der er potentiale for at minimere transaktionsomkostningerne både i ministerier og hos tilbudsgivere på flere områder.”*

Jeg finder det positivt og relevant, at Rigsrevisionen har udarbejdet en beretning om transaktionsomkostninger ved udbud. Der ligger således vigtige samfundsøkonomiske hensyn til grund for, at Forsvarsministeriet som en af statens største indkøber vedvarende fokuserer på at minimere transaktionsomkostninger ved udbud. Jeg er samtidigt af den opfattelse, at disse indsatser ikke kan stå alene, men at udbudsreglerne skal være relevante og velfungerende og ikke medføre unødvendige transaktionsomkostninger for store såvel som små indkøb.

Jeg hæfter mig i den forbindelse ved, at Rigsrevisionen i sin undersøgelse estimerer de samlede gennemsnitlige transaktionsomkostninger for de udvalgte EU-udbud til ca. 17 % af kontraktværdien og for de udvalgte små annonceringer under tærskelværdierne til ca. 38 % af kontraktværdien. For sidstnævnte udgør transaktionsomkostningerne således skønsmæssigt over en tredjedel af kontraktværdien.

Statsrevisorerne peger på følgende anbefalinger:

- 1.** *”At ministerierne kan minimere transaktionsomkostningerne ved i højere grad at afdække markedet og have dialog med leverandører, før de udbyder en opgave.*
- 2.** *At ministerierne bør undgå unødvendige krav og detaljer i udbudsmateriale og kravspecifikation, særligt ved udbud af tjenesteydelser.*

Dato: 21. august 2019

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

3. At ministerierne i højere grad bør koordinere udbud og indkøb på tværs af ministerområder, bl.a. med henblik på at samle deres udbud og minimere transaktionsomkostningerne."

Jeg kan i forhold til den første anbefaling oplyse, at Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI), siden Rigsrevisionen påbegyndte sin undersøgelse, har opprioriteret afdækning af markedet, således at FMI i dag som udgangspunkt gennemfører markedsundersøgelser forud for alle relevante anskaffelser. Tiltaget skal ses som en del af FMI's forstærkede indkøbspolitik, hvorfor der altid vil være fokus på at foretage en konkret og individuel vurdering af leverandørfeltet for det enkelte udbud. Jeg kan derudover oplyse, at FMI har fået tilført ekstra ressourcer til at implementere den forstærkede indkøbspolitik, hvilket understreger Forsvarsministeriets prioritering af området.

I forhold til dialog med leverandørerne skal jeg bemærke, at FMI fremadrettet vil prioritere at holde generelle oplæg for interesserede leverandører om udbud og udbudsprocesser to gange årligt, ligesom FMI Industridag, som er et årligt tilbagevendende arrangement, medvirker til at skabe dialog med markedet. Endelig kan jeg oplyse, at FMI vægter at holde oplysningsmøder for leverandørerne i forbindelse med konkrete udbud bl.a. for at forebygge misforståelser af udbudsmaterialet.

I forhold til den anden anbefaling skal jeg bemærke, at FMI generelt har indarbejdet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens anbefalinger i sit skabelonkompleks i det omfang, som de kan indarbejdes, dvs. at de forhold, som meningsfuldt kan implementeres i udbuds- eller kontraktjuridiske dokumenter (skabeloner) og tilhørende vejledninger, er indarbejdet.

Jeg kan oplyse, at FMI fortsat vil have fokus på at arbejde videre med at minimere transaktionsomkostninger bl.a. ved gennem intern undervisning og vejledninger at begrænse krav og detaljer i kravspecifikationerne både for varer og tjenesteydelser, idet det må erkendes, at komplicerede kravspecifikationer kan medføre en risiko for, at udbuddene senere må annulleres og starte forfra.

Det er samtidig min opfattelse, at selvom ministerierne bør undgå unødvendige krav og detaljer i udbudsmateriale og kravspecifikation, så skal det fortsat være muligt at fastsætte særlige betingelser for gennemførelsen af kontrakter, ud fra bl.a. miljømæssige, sociale eller beskæftigelsesrelaterede hensyn.

I forhold til anbefaling nummer tre er jeg enig i, at samarbejder på tværs af offentlige myndigheder kan minimere transaktionsomkostningerne. Jeg kan oplyse, at FMI allerede har fokus på at foretage anskaffelser i koordination med fx Rigspolitiet og arbejder i den for-

bindelse med udgangspunkt i forskellige juridiske modeller for at udmønte disse samarbejder så smidigt som muligt. Desuden anvender FMI i videst mulige omfang de aftaler, der er indgået af SKI og Moderniseringsstyrelsen.

Jeg skal afslutningsvist bemærke, at selvom FMI allerede har sat en række initiativer i værk, bør disse indsatser ikke stå alene. Vi vil fortsat have fokus på, hvordan vi kan mindske transaktionsomkostninger ved udbud i hele Forsvarsministeriets koncern.

Kopi af denne redegørelse sendes til Rigsrevisionen til orientering.

Med venlig hilsen

Trine Bramsen